

XLIV.

Erklæring

over

Forslag til Lov om Lønninger ved Telegrafvæsenet.

(Afgiven af Folkethingets Udvalg den 11te Marts 1875.)

Det foreliggende, fra Landstinget tilbage- sendte Lovforslag, har der modtaget den Udvidelse, at foruden Bestyreren af Kjøbenhavns Station ogsaa samtlige øvrige under Lønningsklassen A. Henhørende, samt tillige indtil Halvdelen af dem, der henhøre under Lønningsklassen B., gives Bestilling og Pensionsberettigelse.

Udvalgets Flertal (Albretsen, Hansen, Jørgensen og Rasmussen) skal i Anledning heraf tillade sig følgende almindelige Bemærkninger. Under vor 200aarige absolute Regeringsform var det naturligt, at Embeds- klassen blev den egentlig styrende og raadende i Landet. Den egentlige Embedsklasse bestod omtrent udelukkende af latinsk dannede Mænd, ud- gaaede fra en Dannelsesanstalt, som gjennem alle sine Birkemidler ledede sine Disciple til en Be- tragtning af den øvrige Befolknings Flerhed, der fjernede dem fra samme som Mennesker af en langt ringere Natur og staaende paa et aldeles underordnet aandeligt Standpunkt. Da deres Livs- bane og pekuniære Eksistens beroede paa den ene- vældige Konges Naade, saa fremavlede dette en Underdanighedsfølelse mod oven, der fik sin Modvægt i Dovmod mod neden. Den me- nige Befolkning, der var opvoget under den fuld- stændige Umyndighedstilstand, som Enevoldsregje- ringen skabte, fandt det Ansørte i sin Orden, og der bestod saaledes en dyb Kløft i Samsundet mellem den latinske Embedsstand og den øvrige Befolkning. Et særligt Forhold bestod dernæst mellem de høiere stillede, de latinske dannede Em- bedsmænd og det underordnede Personale i Ad- ministrationen. Det Nødvendigheden medførte,

at hine jævnlige vare nødte til ved Udøvelsen af deres Embedsgjerning at komme i nær Berøring med disse, var det af Bigtighed at sørge for, at den store Afstand mellem Embedsmanden og Be- stillingsmanden til enhver Tid traadte klart og bestemt frem, og det sørgede de styrende Latinere for ved at lønne Bestillingsmændene ligesaa knapt, som deres egne Lønninger vare rundelige og rige- lige, ved Siden af at Bestillingsmændene over- læssedes med Forretninger, medens Embedsmændene toge sig mere eller mindre magelige Dage.

Saaledes var Tilstanden, da 1848 bragte os Friheden. Den Forandring, som derved maatte fremkomme i den høiere Embedsstands hele Stilling, indsaar de Ledende ved sin Leilighed meget godt, og de sørgede derfor ogsaa for at bevare saa meget som muligt af denne Stands hidtil gjen- nem Enevoldsmagten erhvervede Fordele ved at fikke sig dem i den ny Forsatning (se Luni Grund- lovens § 22). Men de ovenfor skildrede Forhold lade sig ikke forandre saa hurtigt. Friheden maag have Tid til at udøve sin opdragende og opman- dende Indflydelse paa et Folk, der i mange Slægt- led har levet i Bankundighed og Umyndighed; men de Mær, der ere hemundne, siden Friheden vandt Borgerrøret i Danmark, have ført os et stort Skridt fremad i den omhandlede som i saa mange andre Henseender. Endel af den Glorie, der tidligere omstraaled vore latinske Embeds- mænd, er forsvunden. Befolkningen ser ikke læn- gere i Embedsstanden høiere Væsen end den selv; den større Oplysning, der nu i Almindelighed findes i alle Dele af Folket, har aabnet dets Dine for, at Latinen ikke altid skaber Bismænd eller Dydsmyndre. De forskjellige Folketlasser ere

Rettelser.